Tek. Szekely Nemzeti Muzeum
T.p. J.Treiscaune
SFÂNTU GHEORGHE.

Ára (Bukarestben is) 5 lej.

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: KAPU-U. 64—66
KIADÓHIVATAL: FERDINAND KIRÁLY (VOLT REZSŐ) KÖR...

...TIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 1—77
KIADÓHIVATAL 82, NYOMDA 6—77 SZAM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:
Egy hóra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej, egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesitési dij.

FŐSZERKESZTŐ
...ZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE
Egy hóra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXIII. évf. 95. szám

Szombat, 1927. április 30

Résztvesz-e a szovjet a gazdasági világkonferencián?

A népszövetség főtitkárságának hivatalos kommünikéje

GENF. (A Brassói Lapok tudósitójától.) A népszövetség főtitkárságának sajtóosztálya a szovjetnek a gazdasági világ konferencián való részvétele kérdéséről hivatalos kommünikét tett most közzé. A kommüniké utal a szovjet egyik régebbi kijelentésére, s azzal kapcsolatban a következőket mondja:

A szovjetunió dolga határozni afelett, van-e akadálya orosz delegátus kiküldésének a gazdasági világ konferenciára? A népszövetség számára világos a helyzet. Oroszországnak a konferenciára való meghivása a népszövetség tanácsának egyhangu határozatával történt. A határozat továbbra is változatlan marad.

Ha a szovjetkiküldöttek eljönnek Genfbe, ugyanugy fogadják majd őket, mint a többi kiküldötteket.

A népszövetségnél most érdeklődéssel várják a szovjet részleges döntését arról, hogy kiküldöttje utján résztvesz-e a gazdasági világkonferencián.

A népszövetség ellenőrző bizottsága tegnap uj ülésszakra ült össze. A bizottság a népszövetség 1928 évi költségelőirányzatának és az 1925 évi zárszámadásnak felülvizsgálatával foglalkozik.

A népszövetségnek a nő és gyermekkereskedelem kiküldött bizottsága tegnap tárgyalta a külön bizottság jelentését. A munkálatokat ma folytatják.

A romániai magánvasutak ügye a párisi döntőbiróság előtt

Románia a perben harminckétmillió aranykoronával van érdekelve

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósitójától.) Párisban május 2-án ül össze a vegyes döntőbiróság, hogy Románia egyik vitás ügyében itéletet hozzon. Több magán vasuti társaság, amelyek közül a legtöbbnek Budapesten van az igazgatósági székhelye, kéréssel fordult a döntőbirósághoz, amelyben a román államtól visszakövetelik azoknak a részvényeknek az értékét aranykoronában, amelyeket a román állam — a saját álláspontja szerint a békeszerződések és ellenséges vagyonok likvidálásáról szóló törvény alapján jogosan — vett el a részvények németországi tulajdonosaitól.

A román lapok közlései szerint december hó 30-án a párisi magyar-román döntőbiróság előtt Reileanu, a közlekedésügyi minisztérium vezértitkára arra a tévedésre mutatott rá, hogy az igénylő vasuttársaságok akkor, amikor Románia elmarasztalását kérték, rosszhiszeműen jártak el, mert a román állam sohasem gondolt maguknak a társaságoknak a likvidálására, hanem csakis a német részvénytulajdonosok részvényeinek elkobzására. A kérdés a román-magyar döntőbiróság elé került, amely most fogja tárgyalni a társaságok kérését.

A bukaresti lapok felhivják a figyelmet arra, hogy a román államnak sulyos anyagi érdekei függnek a döntéstől, mert a likvidált részvények értéke 32 millió aranykoronát tesz ki.

A kérvényező vasuttársaságok a következők: Brassó-Háromszéki helyi érdekü vasutak, a Silvana társaság, a ludas-besztercei vasutak, oravica-boksánbányai vasutak, temesvár-nagyszentmiklósi vasutak, a temesvár-módosi és a héjjasfalva-székelyudvarhelyi vasutak, amelyek ma mindannyian román igazgatás alatt vannak.

A döntőbiróság ülésén Romániát Demeter Moldoveanu közlekedésügyi tanácsos fogja képviselni, aki már el is utazott Párisba.

GAZDASÁGI HŐMÉRŐ

A lej mára gyengült.

Száz lej Zürichben 3'40 svájci frank.

100 lej 0·64 dollár	1 dollár . . 167½ lej
100 lej 4·645 shilling	1 angol font . 816 lej
100 lej 3·48 pengő	1 pengő . . . 29·30 lej
100 lej 2·775 aranymárka	1 márka . . 39·85 lej
100 lej 22·25 cseh kor.	1 cseh korona 4·98 lej

1 svájci frank 32·30 lej

Budapesti terménytőzsde:

Tartott. Tiszavidéki buza 34·10—34·40, másféle buza 33·20—33·60, rozs 28·50—28·60. A többi változatlan.

A vevő ne féljen

a hirdetésektől. Ne higyje, hogy gyanus az, ha valamit nagyon hirdetnek. A modern kereskedő azért hirdet, mert üzlete sorsát maga akarja intézni. Igazat hirdet, mert széles és állandó vevőkört akar magának kiépiteni. *És azért hirdet a Brassói Lapokban,* mert itt talál biztos kapcsolatot a legszélesebb vevőrétegekkel. A Brassói Lapok hirdetései azért szaporodnak napról-napra, mert *a kereskedő is, a közönség is bizik a Brassói Lapokban* és a Brassói Lapokon keresztül egymásban is.

Mindenkor öröm

nekünk, szegény és szenvedő magyaroknak, ha valami erkölcsi és szellemi szépség birtokába jutunk és legalább a lelkünket fürösztheljük meg a kulturális összefogás tiszta és üditő forrásában.

A sepsiszentgyörgyi székely dalosünnep megragadó lefolyása a harmónia és nemes vetélkedés jegyében egyike volt magyar mivoltunk és öntudatunk eme fölemelő és biztató alkalmainak. A Kárpátok bércei az ott elhangzott szépséges magyar dalokat verték vissza és adták tovább valamennyi érző szivbe, amely kulturáért, fajért, jövőért izzik, aggódik, munkál.

Óh be szép is, amikor igy egyek tudunk lenni kincses javaink szolgálatában s a zengő ének szárnyain is kiönthetjük lelkünk indulatait és törhetetlen akarásunkat a nemzeti lét szent örökkévalóságához!

Nem is lehet eléggé értékelni és méltányolni azoknak az ezreknek az áldozatát, akik ma Nagyrománia kis magyar pásztortüzei mellett, kényelmüket és nyugalmukat áldozva, a magyar dal gyöngyeinek csiszolására és a szellemi és szociális sötétségben való csillogtatására szentelik szabad óráikat. Névtelen hősei ők a magyarság erkölcsi és művelődési előhaladásáért folytatott élet-halál küzdelemnek, annak az elszánt, elhatározó erőfeszitésnek, melyet az előitélet, a gyülölet, az elnyomás démonai ellenében sokszor a Szizifusz csalódásával és gyötrelmeivel izmainkból és lelkünkből kiváltunk.

De amilyen hősei ők a magyar kultura szent és örökkévaló ügyének, épp annyira gátlói és árulói ennek mindazok, akik, bár Istentől kapott tehetségükkel méltón szolgálhatnák a fajmentő magyar dalt, cinikus közönnyel szemlélik ezt a heroikus, kétségbeesett küzdelmet. Hogy is nem érzik, akik arra hivatottak volnának, hogy a lelkes, de gondoktól és sebektől boritott kis tábort a maguk odaállásával és odaadásával meg kell erősiteniök, és szárnyat, lendületet kell adniok az elalélt, csüggedő akaratnak, a magyar dal mindig friss erősitésre váró magasztos kultuszának! Micsoda lendület, micsoda erő, micsoda varázslatos hóditás kelne nyomában mindenütt, ahol magyarok verejtékeznek és vágyakoznak, ahol vérző sebek gyógyulásra, emésztő kivánságok kielégülésre, nagy és elhatározó akaratok rohamra inditó biztatásra várnak!

A sepsiszentgyörgyi dalosünnep adott egy időszerü, a sorsunk által sugallt okos és életrevaló gondolatot: a romániai magyar ifjuság ránevelését a magyar dal szolgálatára. Ha már a férfiak és nők, ez a hatalmas sereg, mely a most működő dalosok szerény csapatának áldozatos munkáját inkább elgáncsolja, mint előmozditja, nem tud felemelkedni hivatása magaslatára, legalább a felnövő nemzedék adja oda magyar lelkét a magyar dalnak, az erősitse, szépitse, szárnyaltassa e hazában és tegye gazdaggá, ragyogóvá, hóditóvá minden idők számára.

Ezt a gondolatot nem szabad pillanatra sem elejtenünk. A magyar ifjuság nevelő munkája a szép és nemes kultuszban mindennél előbbre való. Nem lesz gyümölcs a fán, amelynek nincs virága, vagy amelynek olyan virága van, melyet a közöny fagya, a rossz szenvedélyek perzselő tüze vagy titokban rágó férgei pusztitanak. Ha dalra neveljük a magyar ifjuságot, lelke megtelik a költészet illatával és olyan légkörbe emelkedik, ahol szabadság, élet, öntudat, faj- és emberszeretet árasztják áldásukat. Nem, ezt a gondolatot nem szabad elejtenünk s minden szó, minden fillér, minden mozdulat, amit e fölemelésért áldozunk, halhatatlan értéke lesz a romániai magyarság ujjászületésének

Egy város, amelynek három polgármestert adott végzete

A három polgármester harca a polgármesteri székért — Deleu Joan ex-polgármester ujabb pert inditott Szilágysomlyó városa ellen elmaradt fizetéséért

SZILAGYSOMLYÓ. (A Brassói Lapok tudósitójától.) Az impérium változás óta a kedves kis szilágysági városnak Szilágysomlyónak, három polgármestert is adott végzete, akik változatlanul igényt tartanak a hatalomra s mindegyik magának akarja vitatni a polgármesteri széket.

A három polgármester küzdelmében az a legérdekesebb, hogy mindegyik jogot tart arra, hogy a polgármesteri teendőket továbbra is változatlanul végezze és igy a városnak egyszerre három törvényes polgármestere is van.

Az impérium átvétele után a város a nemzeti párti Deleu Joant választotta meg polgármesternek, aki közmegélégedéssel töltötte be hivatalát. 1922-ben a liberális kormány a maga emberét, Tartia Aurél főszolgabirót ültette a polgármesteri székbe, amikor is Delent a vármegyei prefektus állásától felfüggesztette egy ujságcikk miatt, a melyben különböző visszaélésekkel vádolták meg.

Delen Joan tisztázta magát az ellene emelt vádak alól és a zilahi törvényszék előtt pert inditott a város ellen egy harmadrész fizetéséért. A pert megnyerte, de a város csak akkor fizetett, amikor a volt polgármester végrehajtást inditott ellene.

A belügyminiszter megvizsgálván az ügyet, Delen polgármestert visszahelyezte hivatalába, aki 1924. augusztus 8-án jelentkezett is annak átvételére. De a prefektus nem törődve a belügyminiszteri rendelettel, ujabb határozattal továbbra is felfüggesztette Delent és Tartia maradt polgármesternek.

Azonban Tartia Aurélt is hasonló sors érte. 1926-ban különböző vádak alapján a prefektus felfüggesztette és Pusca Tanasiu gimnáziumi tanárt bizta meg a város további vezetésével. Tartia Aurél ellen emelt vádakat, miután bizonyitani nem tudták, a nagyváradi itélőtábla elejtette és a belügyminiszter ismét jogaiba helyezte vissza Tartiat. Ez év elején aztán Tartia a városi tanácstagok kiséretében meg is jelent, hogy ujra átvegye hivatalát, de a városnázán kinos botrány játszódott le a Tartia és Pusca pártiak között, amely végül azzal fejeződött be, hogy Pusca polgármester, — zsebében a belügyminiszteri rendeletet figyelembe sem vévő prefektusi határozattal, mely továbbra is őt hagyja a polgármesterségben, — karhatalommal vezettette ki Tartia polgármestert és tanácstagjait.

Amig a két polgármester Tartia és Pusca harcolnak a hatalomért, Delen Joan is kilépett a küzdelem mezejére, de őt már csak polgármesterségének anyagi vonatkozásai érdeklik, amennyiben ügyvédje, dr. Aciu Sándor, országgyülési képviselő utján a zilahi törvényszék előtt ujra pert inditott a város, mint alperes ellen P. 40—927. szám alatt 161 ezer 687 lej tőke és járulékai erejéig.

A város tehát két polgármestert kell fizessen s esetleg hármat, ha Tartia is követelni fogja az őt megillető, törvényes fizetés kiszolgáltatását.

Terente ujból Romániában van

A Tavak királya ujból Braila tavainál bujkál — Carcaliu község rémnapjai — A bandavezér teljesen lerongyolva, mezitláb került vissza hazájába

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósitójától.) Brailából szenzációs hirek érkeznek: Terente a Tavak királya, a Duna völgyének régi rettegett réme visszatért Romániába, most amikor senkisem várta, amikor mindenki meg volt nyugodva abban a tudatban, hogy Románia legelszántabb, legelvetemedettebb, egyben a leghiresebb betyárja külföldön, ismeretlen helyen bujkál. S vele együtt itt vannak régi betyárcimborái: Deiu Petroff s a hirhedt Lavrinte.

A banditák Terente szülőfaluját, Carcaliut és annak környékét teszi bizonytalanná. Ebben a községben laknak Terente szülei és a kedvese.

A hir, hogy Terente ujból felbukkant, rémülettel töltötte el szülővárosa vidékének lakosságát. A legelső jelentések arról számoltak be, hogy jelenlegi működését Macinban kezdte meg. Kiderült, hogy ez a jelentés nem volt igaz, mert Terente kizárólag szülőhelyén, Carcaliuban operál.

Visszatérés az istentisztelet védelme alatt

A Tavak királya — ahogyan a regátban nevezik a rettentő Terentét, — április huszonharmadikáról huszonnegyedikére virradó éjszakán jelent meg először Carcaliuban, pontban fél tizenkettőkor, amikor a falu egész lakossága és a hatóságok emberei is a lipovén templomban istentiszteleten voltak. A feltámadási ünnepség ugyanis ezekben a templomokban éjféli tizenkét órakor kezdődik és tart másnap reggelig. Terente tisztában volt ezzel, s amikor belopózott az éj sötétjének leple alatt a városba, utja egyenesen Timoftei Iván primár házába vezette, ahonnan különféle késeket és élelmiszereket vett magához.

Innen Terente Gherghei Nicolau erdész házába lopózott, ahol egy orosz karabélyt és nehány töltényt vett magához. Terente azután tovább ment, mignem elérkezett a lipovén pap, Filip Terente házába. A pap maga az istentiszteletet celebrálta a templomban, s odahaza csak a pap felesége volt, aki amikor megismerte a hirhedt banditát, megkövülten meredt rá.

Terente szinte leirhatatlanul nyomoruságos állapotban került vissza szülőfalujába. A lábán egy pár annyira rongyos bocskor volt, hogy az már jóformán mezitláb való járást jelentett, a ruhája pedig csupa rongy. A vállára egy ócska és csupa mocsok télikabátformáju öltönydarab volt kanyaritva.

Terente egyetlen szót sem szólt a papnéhoz, hanem

egyenesen az ágy mellett álló szekrényhez ment, onnan egy vadonatuj ruhát vett ki, amelyet a pap csak nehány nap előtt vett a fia számára.

Azután minden kapkodás és sietés nélkül, legnagyobb nyugalommal keresgélt még a a szekrényben, amelynek alsó deszkájáról magához vette az ottlevő 14.000 lejt, majd pedig — mintha mi sem történt volna, meg parancsolta a papnénak, hogy rakjon tüzet. A papné nem akart a parancsnak eleget tenni, mire az udvarias látogató alaposan elverte. Közben jól be evett a lakásban talált ételnemükből, ami husvét lévén, volt bőven, s megivott hozzá két egész üveg bort. S ami kor végzett az evéssel, magára öltötte a szekrényből kivett ruhákat, a maga rongyait pedig elégette.

Piroska

Terente innen egyenesen Constantin Petruloff kereskedő üzletéhez ment. Az üzlet zárva volt, mire bezörgetett az ablakon, s követelte, hogy nyissák ki. Petruloff, aki azt hitte, hogy egy vevő zavarja, megkérdezte, hogy ki az? Mire Terente erőteljes hangon felelte:

— En vagyok, a Píroska.

Szülőfalujában ugyanis ezen a néven ismerik a Tavak királyát. A megrémült korcsmáros észtvesztve nyitotta ki az ajtót. Terente egyenesen bement az üzletbe, a pult fiókjából kivett 1800 lejt, a polcokról levett négy pár bocskort, egy rummal telt tiz kilogrammos demijont és hat üveg likőrt. Aztán szó nélkül elment.

Innen Luca Joan Nichita pékhez vitt az utja, akinek üzlete a patak partián fekszik. Itt is bekopogtatott és két lapátot kért, s azokkal egy csónakon elevezett.

Riadó a községben

A primárék csak későn ócsudtak fel, hogy tulajdonképen mi is történt a faluban azalatt, mig a lakosság a templomban ájtatoskodott. Rögtön közölték a dolgot a hatóságokkal, s a késő éjszaka ellenére annak a hirnek a hallatára, hogy Terente a faluban járt, hatalmas pánik tört ki a lakosság körében. A hatóságok azonnal telefonáltak a macini és a tulceai csendőrségnek, hogy amennyiben lehetséges, keritsék kézre a banditát.

Másnap

miután Carcaliu hatóságai majdnem reggelig tárgyaltak arról, hogy mikép keritsék kézre a veszedelmes banditát, megjelent a primarián Axente Ivanoff hadirokkant, s jelentette, hogy Terente a reggel folyamán kiakarta fosztani Perfil Danila házát. Később eljött maga Perfil Danila is, aki elmondotta, hogy amikor reggel hazament, s megtudta, hogy mi történt az éjszaka, ez mély benyomást tett rá. Alig ért azonban haza, valaki kopogtatott az ablakán, s követelte, hogy nyissa ki az ajtót. Ő azonnal megismerte Terentét, s ideje volt még intézkedni, hogy Axente Ivanoff utján értesitse a hatóságokat.

A hatóságok azonnal száz csendőrt küldtek Perfil Danila házához, Terente azonban a csendőrök odaérkezése előtt eltünt a környékről.

Azonban a falut nem hagyta el, hanem ezuttal Petre Cuprián házát látogatta meg. Itt megparancsolta a házigazdának, hogy adjon neki husvéti kalácsot és piros tojást, s felkérte, hogy mondjon el mindent, mit tud az ő üldöztetéséről. S miután a kért felvilágositásokat megkapta, Terente eltünt egy csónakon a tavak között.

A hatóságok intézkedésére még aznap letartóztatták a betyár szüleit, akik azonban sirva jelentették ki, hogy ők mit sem tudnak fiuk viselt dolgairól, mire ujból szabadon engedték őket.

A feltevés az, hogy a rettegett bandita még mindig nem hagyta el Carcaliu környékét, hanem ott cimborái és pártfogói védelme alatt bujkál. A csendőrök mindenesetre minden bokrot átkutatnak a kézrekeritésére.

Szakadatlan tanácskozások folynak a balkáni politikáról

Tisztázzák a török álláspontot

SZTAMBUL. (A Brassói Lapok tudósitójától.) Az angol és az olasz követek az angorai kormány képviselőjével hosszasan tárgyaltak az olasz és balkáni problémáról és az iraki kérdésről. Hangsulyozzák, hogy Törökország megőrzi teljes semlegességét, s csak az ország gazdasági helyzetére forditja figyelmét.

Belgrádban a Politika sztambuli forrás alapján jelenti, hogy a jugoszláv kormány a belgrádi török követ közvetitésével ajánlkozott a török kormánynak, hogy olasz-bolgár szövetség esetén közös eljárást kövessenek. A török külügyminiszter és az olasz követ között hosszas tárgyalások folytak. Török részről az a meggyőződés, hogy az angorai kormány mindent meg fog tenni, hogy az esetleges balkáni bonyodalomba be ne vonják, azonban területének védelmére feltétlenül el van szánva.

Csankaisek és Csangfuanfang között megszakadtak a tárgyalások

SANGHAI. Csankaisek és Csangfuanfang között a tárgyalások megakadtak. Csankaisek helyzete ezáltal nehézzé válik, mivel egyrészt az északiak, másrészt a hankauiakkal kell szembeszállnia.

Minden előfizetőnek joga van
havonként egy tiz-szavas
INGYEN APRÓHIRDETÉSRE
a „BRASSÓI LAPOK"-ban.
Feltételeket lásd az „Apróhirdetések" rovat elején!

Az ASTRA (APOLLO)
szezonzáró előadása.
Az UFA filmgyár legkáprázatosabb remeke:
Csárdáskirálynő
Eredeti zenekiséret.
Kibővitett zenekar. 2400
Főszereplők: Liana Haid, Oszkár Marion.

Makkay püspök vizsgálati körutja a maroskerületi egyházközségekben

KOLOZSVÁR. (A Brassói Lapok tudósitójától.) Makkay Sándor református püspök május negyedikén kezdi meg a generális vizitációt, az általános egyházvizsgálatot a marosi egyházmegye területén. Ez lesz Makkay püspöknek első nagyobb megyei vizsgálata, amelynek során meglátogat minden, a marosi kerületbe tartozó egyházat. Utjában elkisérik Vásárhelyi József főjegyző, dr. Illés Gyula tanügyi előadó, Mester Mihály számvevő és Nagy Elemér püspöki titkár. A generális vizitációnál Mester Mihály számvevő megvizsgálja a marosmenti egyházak vagyonkezelését, dr. Illés Gyula az iskolákat, Nagy Elemér püspöki titkár pedig az egyházközségi irodák ügykezelését.

A generális vizitáció május negyedikétől tizenötödikéig tart a következő sorrendben: 4-én Nyárádtőben harangszenteléssel, 5-én Maroskereszten és Malomfalván, 6-án Csittszentivánon templomszenteléssel, és kulturház-alapkőletétellel, 9-én Mezőbándon, 10 én Száltelken és Mezőmadarason, 11-én Feketén harangszenteléssel és Mezősámsodon iskola-alapkőletétellel, és templomszenteléssel, 12-én Kölpényben, 13-án Szabádon és Mezőfelén, 14-én Mezőménesen iskolaszenteléssel, 15-én Marossárpatakon és Oroszfáján templomszenteléssel. A püspök május 16-án tér vissza Kolozsvárra.

Az egyes vizsgálatok után a tanügyi és pénzügyi előadó, valamint a titkár jelentést tesznek a püspöknek, s azután mindenütt presbiteri gyülés lesz.

Kuzisták Cuza nélkül, liga ligatagok nélkül

Előkészületek az antiszemiták május 8-iki kongresszusaira

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósitójától.) A romániai nemzetvédelmi liga, a közismert LANC kebelében a szakadás most már teljes. Emlékezetes Cuza professzornak, a liga vezetőjének és Paul Iliescunak, a liga első szakadárjának parlamenti harca, amelyben Cuza maradt alul.

A harc tovább folytatódott a kulisszák mögött, s annak végleges kitörése május nyolcadikára várható. E napra tüzte ki a LANC mindkét csoportja nagygyülését. Cuza professzor hivei Jassiba, a Paul Iliescu körül csoportosuló szakadárok pedig Bukarestbe.

Cuzáék azt hangoztatják, hogy a ligában meg kell kezdeni a tisztitó munkát, s ezért ki kell zárni a szakadárokat, viszont Paul Iliescuékban is nagy a kizárási kedv, viszont Cuzát akarják kizárni a cuzista-táborból. A rövidebbet mindenesetre a jassii csoport fogja huzni, mert a szakadárok száma oly nagy, hogy Jassiban a liga tagjainak kilencven százalékát ki kell zárni.

A bukaresti lapoknak kitünő szójátékra ad alkalmat ez a helyzet: a jasii csoportot ligának nevezik ligatagok nélkül, a bukarestit pedig kuzistáknak Cuza nélkül.

Május tizennyolcadikán ül össze az osztrák nemzeti tanács

BÉCS. Az osztrák nemzeti tanácsot május tizennyolcadikára hivják össze. A tanács minden bizonnyal Seipelt választja meg ujból kancellárrá.

Az amerikai árvizveszély mérhetetlen arányokat öltött

A farmerek nem engedik átvágni a gátakat

NEWYORK. (A Brassói Lapok tudósitójától.) Az árvizveszedelem arányainak csökkentésére New-Orleánsnál minden intézkedést megtettek, a Missisipi gátjainak átvágására, s messzi területen megkezdték a lakosság kilakoltatását. Az ottani farmerek azonban mindenképen megakarják akadályozni azt, hogy területeiket elöntsék, s gazdaságukat elpusztitsák. Miután New-Orleánstól teljes kártéritést nem remélhetnek, felváltva, fegyveresen állnak a farmerek a gátak mellett, hogy megakadályozzák azok átvágását.

Luisiana állam nemzetőrségét fegyverbe kellett szólitani, nehogy a farmerek a mérnököket inzultálják.

A pamuttermelésben borzasztó károkat várnak.

A Sude-folyó árterületén az árviz négy méter magas gátakon is átöntött. A töltések beomlanak, a teljesen kimerült lakosság lemondott a védekezésről.

Luisiana állam kormányzója elrendelte a kivételes állapotot.

—

A romániai fasiszták szoros kapcsolatot akarnak kiépiteni Magyarországgal

Miben áll a romániai fasizmus?

Spatár Valér, a Fascia Nationala Romana vezértitkárának nyilatkozata

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósitójától.) A Magyarország munkatársa beszélgetett Spatár Valérral, a Fascia Nationala Romana Budapesten időző vezértitkárával. Spatár ismertette a romániai fasiszta mozgalmat, s azzal kezdte, hogy Bratianuék, ugy, mint Averescuék szembenállnak a fasiszta mozgalommal.

A parasztpárt azonban már csatlakozott, mert sokan belátják már, hogy a fasizmus az egyetlen kivezető ut az elüzletesitett politikából.

Kijelentette Spatár Valér még, hogy a fasizmusnak semmi köze Cuzáék mozgalmához, távol áll tőle az antiszemitizmus és a nemzeti gyülölködés.

Legfontosabb programmja a román fasizmusnak a magyarokkal való kapcsolatok kiépitése, akikkel egymásra vannak utalva

a csehszlovák korridor veszedelmében, s a szláv tengerben. Románia utja Magyarországon keresztül vezet nyugat felé, s Magyarország is találhat hasznos támpontokat Romániában.

Mittelmann József ártatlansága állitólag kiderült

Târgu-ocnai fegyencek követték el a vácmányi gyilkosságot — Rövidesen teljesen tisztázódik az egész bünügy

MAROSVÁSÁRHELY. (A Brassói Lapok tudósitójától.) Ezelőtt öt évvel történt, hogy egy ködös decemberi éjszaka a vácmányi tetőn Kohn Dávid széplaki kereskedőt ismeretlen tettesek megölték. Kohn Dávidot Mittelman József székelyvajai mészároslegény kisérte, aki ötven ezer lejjel kiment a vidékre, hogy a pénzen lóheremagot vásároljon egy marosvásárhelyi cég részére. Mivel Kohn Dávid is vetőmagvakat vásárolt, a közös üzlet összehozta őket. Együtt voltak akkor is, mikor a rablók megtámadták őket és végeztek Kohn Dáviddal. A gyilkosság gyanuja Mittelmann Józsefet érte, aki a biróság előtt hiába hangoztatta ártatlanságát. Igy történt azután, hogy nemcsak a törvényszék, de a tábla és a semmitőszék is bünösnek találta a fiatal mészároslegényt, akit a végső itélet

jogerősen tizenkét évi fegyházzal sujtott.

Mivel Mittelmann állandóan ártatlanságát hangoztatta, ezenkivül olyan okok merültek föl, amelyek azt látszottak igazolni, hogy Mittelmann valóban nem bünös, mozgalom indult meg, hogy kideritsék a rejtélyes gyilkosság minden részletét. Az ez irányu különféle akciók nem végződtek sikerrel, amig most legujabban a védelem olyan bizonyitékot sikerült megszerezni, amely be fogja igazolni Mittelmann ártatlanságát.

Ugyanis a targuocnai fegyházban három fegyenc tanuk előtt

eldicsekedett a vácmányi gyilkossággal.

Ez az eset Jacobi Marcus marosvásárhelyi ügyvéd tudomására jutott, aki dr. Kertész Jenő kolozsvári védőügyvéddel, Costa Foruval és Dobrescuval a védelem munkáját eddig is intézte. Jacobi ezt a tanukkal igazolt hirt bejelentette a marosvásárhelyi törvényszéknek, melynek vezető ügyésze Raileanu Dimitrescu törvényszéki biró és Jacobi társaságában kiszálltak a vácmányi hegytetőre, hogy ott ismét helyszini szemlét tartsanak.

Ma reggel Jacobi és Raileanu elutaztak Targu Ocnába, hogy az illető fegyencek kihallgatását foganatositsák, s

lejátszassák velük az öt évvel ezelőtt történt véres drámát.

Ha a fegyencek vallomása valóban megerősiti Mittelmann ártatlanságát, a biróság az ügy ujrafelvételét kimondja, s a főtárgyalást mielőbb kitüzi.

A szenzációs bünügy tisztázása elé egész Erdély közvéleménye visszafojtott lélegzettel figyel.

Ádám professzor lemondásáról szó sincs

BUDAPEST. Ádám professzor tegnap kihallgatáson jelent meg Klebelsberg kultuszminiszter előtt. A kultuszminiszter később kijelentette a Magyarország munkatársának, hogy az ő álláspontja változatlanul az, ami volt: ez az ügy minden tekintetben befejezett dolog. Megbizható értesülés szerint a kultuszminiszter az egyetemi tanács memorandumára adandó válaszában pontot akar tenni az ügy végére. Ádám lemondásáról szó sincs.

Olvassa naponta Dumas legszebb regényét!
Gróf MONTE CRISTO-t
Mutatványszámot ingyen küld a Brassói Lapok Könyvosztálya.

Végleges megoldást nyer a marosvásárhelyi földgázkérdés két évtizedes problémája

Az ünnepek miatt megszakadt tárgyalásokat Motas vezérigazgató és a város között tovább folytatják

MAROSVÁSÁRHELY. (A Brassói Lapok munkatársától.) Huszéves problémája már a székelyfővárosnak a földgáz kérdés. Két évtizeddel ezelőtt készültek el az első tervek, hogy Erdélynek ezt a nagyszerű természeti kincsét Marosvásárhelyre is bevezessék. Az ipari és kereskedelmi élet föllendülése és ezernyi más érdek szálai fűződnek ennek a kérdésnek a megoldásához. A tárgyalások nagyszerűen haladtak már, amikor közbe jött annyi sok szép terv megölője: a háboru, amelynek hullámai elboritották a békés alkotó munka pilléreit és igy dőlt rommá ennek a grandiózus tervnek is a keresztülvitele. Az imperium átvétele után évek multával ismét az aktualitás homlokterébe szökkent a földgáz Marosvásárhelyre való eljuttatása és a városi vezetőség, valamint az érdekelt ipari és közgazdasági tényezők ismét hozzá láttak a terv realizálásához. Tárgyalások folytak váltakozó eredménnyel, amelyek egy bizonyos ideig a stagnálás állapotába juttaták a kérdést. Mármár ugy látszott, hogy az egész terv kátyuba rekedt, amidőn pár nappal ezelőtt meglepetésszerüen megtörténtek azok a lépések, amelyek alkalmasak voltak a kezdeményezésre és kellő bázist nyujtottak a kölcsönös tárgyalások felvételére. Bernády polgármester egyik legutóbbi bukaresti utja alkalmával tárgyalta le az alapelveket Motas Constantinnal, a Földgáz-társaság vezérigazgatójával. A tárgyalások eredményeképen Motas vezérigazgató az elmult héten Marosvásárhelyre érkezett és itt aztán beható tárgyalások indultak meg a nagyfontosságu kérdés kellő keresztülvitelére. A tanácskozások mindkét fél részéről a legnagyobb megfontolást és óriási körültekintést igényeltek, hiszen évtizedekre kiható nagyfontosságu probléma megoldásáról volt szó. A városi vezetőség ennek a fontosságnak a tudatában inditotta meg a tárgyalásokat és a városi tanács pénzügyi bizottsága nagy részletességgel vitatta meg a kérdés minden oldalát. A pénzügyi bizottság ülésén történő felszólalások közül messze kiemelkedik a Sürger Albert nagyiparos felszólalása, aki alapos és mély konstrukcióju beszédében nagy szakértelemmel tárta fel a kérdést a leg minuciuzósabb aprólékossággal.

Teljesen mértékadó helyről alkalma van a Brassói Lapok munkatársának a tárgyalásokat a maguk hitelességében megvilágitani és meg kell állapitanunk, hogy ellentétebn egyik kolozsvári lapban megjelent közleménnyel, a földgáz kérdés nem terelődött helytelen vágányokra, hanem a tárgyalások eddigi menete teljes biztositékot nyujt arra nézve, hogy a végleges megegyezésre megvan a kellő plattform és csak napok kérdése, hogy a végleges szerződés bemutatásra kerüljön a városi nagytanács előtt

—

„Mi is nyögünk" — mondja a romániai tót kisebbség vezére

Nyilatkozik a Brassói Lapoknak Bujna Iván nagylaki evangelikus lelkész, aki elmondja, hogy a tótok a kormány kivánságára szakadtak el az evangelikus magyar egyháztól — Város, ahol nincsen fürdő és ahol nem állhat meg automobil — Lesz vasutja Nagylaknak, de nem használhatja

NAGYLAK. (A Brassói Lapok kiküldött munkatársától.) Pedig ez a nép azután igazán ment mindenféle szenvedélytől. Nem volt még pelda arra, hogy egy tót ember megsértette volna bárki nemzetiségi, vallási és emberi öntudatát. Különösen nem találunk esetet a bünkrónikában arra, hogy tót teremtmény gyilkolt, vagy rablógyilkolt volna. Most is a vallásban, a munka fenségesen fölemelő ideáljában keresnek vigaszt a tótok, s csak a friss generációk sorsa és jövője ejti őket kétségbe. Mert bizony az iskolázatlanság már rásüti a maga elfakulhatatlanul átkos bélyegét az uj tót nemzedék kibontakozására. S majd bele hasad a derék tótok szive, akik egykoron még a közismerten áldozatkész zsidó gyermeknevelési gondosságot is fölülmulták uj generációik iskoláztatása terén, ma pedig kénytelenek elszenvedni, hogy bizony a fiatalság ijesztő hányada nélkülözi a müveltség alapelemeit. Ilyen következménnyel járt az anyanyelvi oktatás megszüntetése.

Mi is nyögünk . . .!

Impozáns, hatalmas, szép szál ember Bujna István, ágostai evangélikus lelkész, a kivel hosszasan eldiskuráltam a nagylaki és a romániai tót kisebbség helyzetéről.

— Nagyon kevesen vagyunk Romániában tótok. — szólott. Itt körülbelül nyolc és fél ezerre tehető a szlovákok lélekszáma, s Nagylakon kivül még három helye van az országnak, ahol szlovákok élnek, összesen tizenegyezren lehetünk. A tót társadalmi élet együttnató megnyilvánulása és a szociális együttérzés vivmánya a Tót Gazdák Olvasó Köre, a Tót Népkör és a Szlovák Kulturegyesület, egyébként azonban kulturális téren mi is nyögünk!

— Azzal az ürüggyel, hogy tanitóink bizonyos háborus segélyeket élveztek, az egyház hozzájárulása nélkül mindannyiukat államositották. A tiz evangélikus iskolából karhatalommal kitették az utcára a növendékeket, s a legkevesebb ezer számára becsülhető növendékeinket ma állami iskolában tanitják. Ez évben még két öreg tanitónk is tanitnatja a tót nyelvet, de ha ők is visszavonulnak, a katedrától, Romániában egyetlen szlovák néptanitó sem lesz. Persze ma is román tanerők tanitják már a mi szlovák gyermekeinket s a miniszter sokszoros igéretei ellenére sem tesznek engedményt a javunkra. Pedig a tót nép ragaszkodik az egyházi oktatás vallásos szelleméhez és főleg az anyanyelvi oktatás biztositásához.

Amikor tót birája volt Nagylaknak

— A tót, román és magyar lakosság között eszményi az összhang, csupán a közigazgatás képviseletéből hiányzanak a kisebbségek kellő számu képviselői. Tizenhét képviselő testületi tag közül például csak hét tót ember van, másfelől pedig a magyar uralomnak az az engedménye sem létezik, a román Nagylakon, hogy tót ember is biráskodhasson a község élén.

— S hogy valláskulturális ügyekben meg is keresztül visszük azt, amit akarunk, az annak köszönhető, hogy személyileg jó összeköttetéseim vannak a kormánynál.

— Miért szakadnak el a nagylaki tótok a magyar evangélikus egyháztól — vetem közbe.

— Előrebocsájtom, hogy egy azóta elhunyt lelkész-kartársam cselkedete volt a dolog. Az illető bizalmas utasitást kapott a kormánytól, a magyar egyháztól való elszakadási mozgalom kezdeményezésére azzal az igérettel, hogy ha négy egyházközség függetleniteni tudja magát, ugy megalakithatják az önálló szlovák esperességet. Nadlac után azonban csak az apateleki egyházközség vált ki az aradi egyház kebeléből, mig a körösbökényi es a vukovai község a magyar egyházhoz csatlakozott. Igy az esperesség terve nem valósult meg, de a szláv egyház ellen nincs panaszunk, a nyelvünket méltányolják s az egyházi adminisztrációban megfelelő teret biztositottak számunkra.

A veszélyes villanyáram

A közérdekü dolgok közül talán egyedül a villany problémája oldódott meg szerencsésen. Nagylak nyolc évig sötétben volt, mert a nagylaki villanytelep áramát nem engedte átvezettetni a kormány azzal a megokolással, hogy

a határon átfutó villanyos árammal titkos hadászati jeleket is közvetithetnek a két ország között.

— Nyolc év után az élelmes Electrica Nagylakon önálló áramfejlesztő telepet létesitett a meglévő hálózathoz.

— Viszont lehetetlen nem gondolnunk arra a régi igazságra, hogy egy város kulturájának igazi fokmérője a fürdő. A 17.000 lakóju Nagylaknak egyetlen fürdője sincs s a nagylakiak kénytelenek Aradra jönni, ha fürdeni akarnak. Az utak hallatlanul elhanyagolt és mostoha állapota miatt azonban az a veszély fenyeget, hogy télire teljesen berekeo a forgalom s a község teljesen elszigetelődik. Határmenti községről lévén szó, persze az egyéni szabadságjogot is folytonos megszoritások érik s például senki sem csodálkozik már azon Nagylakon, hogy idegen autó nem időzhetik a községben éjnek idején, nehogy valahogy átszaladjon a határon.

A nagylakiak azonban ma nem láthatnak közlekedési eszközt, holott régen reggeltől estig bárki megjárhatta Budapestett is, vagy délután kettőkor vonatra ülve, az estét a magyar fővárosban tölthette s reggelre ujból idehaza lehetett. Most némileg mégis javulni fog talán a helyzet, ha megnyilik az Arad—Pécska—Battonya—Szeged közti vasut.

Persze itt Nagylak megint egy külföldre áramló vérkeringés határmenti stációja lesz, mert ez a vasut Nagylak előtt is magyar területen fut s csak a teherforgalomból lesz mégis haszna a községnek.

Nyugat felé persze ezentul sem lehet utazni és igy a hajdani megyei székhelytől, a legközelebbi várostól majdnem ugyanolyan messzi esik ezután is Nagylak, mint amilyen messzi Makkótól Jeruzsálem.

Bár a felettes hatóságok és maga a közlekedési kormány ismételten hajlandóságot mutatott az egyenes Pécska—Nagylak vonal fölépitésére, a terv még csak a komoly előkészités stádiumában sem jutott. Pedig ezzel az adott helyzetben Nagylak ujból belekapcsolódna a vasuti véráramlásba, másfelől azonban a román államvasutaknak is tökéletesen megtérülne és ragyogó jövedelmet hajtana ez a befektetés, mert a Nyugat és Kelet közötti áruforgalom, amely itt tranzitáltatna Szeged felé, 25 kilométeres menettöbbletet jelentene a CFR vasuti pénztára számára, mint a mennyit a rövidebb kürtösi utszakasz jövedelmez.

Elnyultak a mondanivalók, úgy érzem, könyvet lehetne irni a határmenti lakosság, főleg a határszelte birtokok urainak történelmi mártiriumáról, de erről majd a befejező riportomban . . . (s. i.)

Utazó

a pálinka és likőrszakmában Erdély beutazására

azonnali belépésre kerestetik

Kimmel I. & Co. R. T.

Timişoara. 2402

A legjobb famegmunkáló gépek

Kamaryt & Meder-nél

Brassó, Weisz Mihály-utca 15.

2405

Ahol vallásváltoztatás árán menekülnek az iskolaadó elől

SZÉKELYUDVARHELY. (A Brassói Lapok tudósitójától.) Valami átok nehezedett erre az áldozathozatalban előljárt kis székely városra.

Magyar emberek, magyarok kezdik kihuzogatni fejük fölött a magyar kulturát jelentő hajléknak, az iskolának gerendáit. Sokan elviselhetetlen tehernek minősitvén a reájuk kirótt egyházi és iskolaadót, hamarosan vallást cserélnek annak ellenére, hogy tudják, miszerint mint más vallásuak sem vonhatják ki magukat az egyházi és iskolai adózás kötelezettsége alól, vagyis hogy a más vallásfelekezet keretében sem árulják számukra olcsóbban a hitet, mint azon, amelyiket elhagyták, nem is emlitve azt a felekezetközi közismert megállapodást, mely szerint egyik hitből másikba átmenni szándékolt egyént átvenni nem szabad, ha az illető az egyházi és iskolai adó miatt óhajt vallást cserélni.

Régi igazság, hogy aki nem jó urnak, nem jó szolgának sem. S az a magyar ember, aki pl. mint hath. vallásu egyén saját magyar iskolájáért áldozatot hozni nem tud, helyesebben: nem akar, hiába lesz reformátussá, evangelikussá vagy unitáriussá, mert mindegyik vallásfelekezet égisze alatt kell áldozatot hoznia mint magyar embernek a magyar iskolaügyért, amit ha teljesiteni nincs szándékában, akkor ne vallást, hanem nemzetiséget cseréljen, s ne maradjon kulturaromboló gyászmagyarnak, az összmagyarság szégyenfoltjának.

Ma, a mi megváltozott viszonyaink között, a felekezeti magyar iskolaügy nem tisztán felekezeti, hanem inkább, sőt mindenekfölött álló közös magyar faji ügy, nyelvet s lelkületet fenntartó, őrző, istápoló terület.

Ezért áldozatot hozni a legszebb, a legszentebb kötelesség, annak a magyarnak részéről, aki hitbelileg akár katholikusnak, akár más keresztény vagy keresztyén vallásfelekezetünek óhajtja tartani magát.

Aki nem jó katholikusnak, nem lesz jó más vallásfelekezetünek sem. S valamint a Magyar Párt kiközösitette nemcsak tagjai, hanem a magyarság soraiból is azokat a gyász magyarokat, akik más pártok lobogói alá szegődtek, ugyanképpen vesse ki a magyarság a maga kebeléből azokat, akik hitük feláldozása árán, az egyházi és iskolaadó miatt, rést ütnek a magyar fajiságon, s a magyar nyelven. Az ilyenek nem méltók a magyar nevezetre.

— **A kuria is itélkezett Ady Endre szüleinek pere ügyében.** Budapestről táviratozzák: A kuria tegnap itélkezett Ady Endre szüleinek pere ügyében, elrendelve, hogy Ady özvegye, Márffy Ödönné köteles a kiadási jog jövedelmének tiz százalékát meghaladó részéből huszonöt százalékot Ady szüleinek életfogytiglan fizetni, a kereset beadásától kezdve. Most már csak a számszerü megállapitás van hátra.

— **Beethoven emlékünnepély Szilágysomlyón.** Szilágysomlyóról jelenti tudósitónk: A Szent Ferencz-rendi zárda kitünő zenetanárnője, Cosma nővér egy nagyszabásu Beethoven emlékünnepélyt készit elő legtehetségesebb növendékeinek közremüködésével. A koncertet, amely iránt az egész városban nagy érdeklődés nyilvánul meg, május 3-án tartják meg a városi szinházban.

— **Gróf Monte Cristo,** Dumas legnagyszerübb regénye. Uj, népszerü kiadását naponta 3 lejért olvashatja 20 oldalas füzetekben. Előfizetési dij vidékre 25 füzetre 70 lej, 50 füzetre (a teljes regényre) 140 lej. Mutatványszámot ingyen küld a Brassói Lapok Könyvosztálya.

— **Cukorgyári sztrájkolók mozgalma Csehszlovákiában.** Prágából jelentik: A diószegi sztrájkoló cukorgyári munkások és csendőrök között tegnap összetüzés történt. A csendőrök végre sortüzet adtak, s kilenc munkást megsebesitettek. A Csallóköz több községéből mezőgazdasági bérmozgalom hire érkezik. A sztrájk küszöbön áll.

(*) **Astra (Apolló) Mozgó.** Csütörtök, pénteken fut utóljára Ben-Hur. Szombattól Csárdáskirálynő.

— **Halálba üldözték a szülei.** Marosvásárhelyről jelentik: Dobos Róza 21 éves leány, szülei üldözése elől a turbinába ugrott. Hulláját tegnap fogták ki a vizből.

— **Ha Magyarországgal** van bármilyen gazdasági ügye, vagy ha most keres ilyen kapcsolatot, tájékoztatásért, információért, cimekért, közbenjárásért forduljon a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara képviseletéhez, Brassó, Fekete-utca 62. szám.

— **Egy vonat beleszaladt a munkások csoportjába.** Hannoverből jelentik: Ma délután a vonat Ahlen állomás jelzőhidja előtt beleszaladt a sinátépitő munkások csoportjába, akik közül négy munkást megölt s kettőt megsebesitett. A mozdonyvezető a vonatot nem tudta idejében megállitani. Bár az előmunkás vészjelezte a vonat érkezését, a munkások a tömőgépek erős zajától a jelzést nem hallották meg.

— **Rádióelőadások.** Mindazon hölgyeket, urakat és érettebb ifjakat, kik a rádió előadások iránt érdeklődnek, egyöntetü eljárás megbeszélése végett tisztelettel meghivom értekezletre a brassói róm. kath. főgimn. természettani előadó termébe, f. hó 29-én. (pénteken) este 7 órára. (II. emelet balra). — Király Henrik főgimn. tanár.

(*) **Elveszett** egy barna bordürös selyem ernyő. Becsületes megtaláló kéretik adja le a kiadóhivatalban, ahol illő jutalomban részesül.

(*) **Vasuti igazolvány és utlevélhez** szükséges fényképet a hivatalosan előirt kivitelben legrövidebb idő alatt késziti Lang Henrik kir. udvari fényképész, Brassó. Kapu-utca 52. szám alatt.

(*) **Dr. med. Nagy László**, Lópiac 8 szám alatt rendel bel-, bejáró-, sebészi és vérbetegeknek.

SOCIETATE ANONIMĂ FOST

M. NEUMANN

BRAŞOV.

A megváltozott gazdasági viszonyok következtében vevőkörünk egyrészének nincs módjában jó ruházatért egyszerre nagyobb összeget áldozni s azért

AMERIKAI

hitelrendszerünkre utalunk, mely módot nyujt arra, hogy elismert minőségü férfi- fiu és gyermekruhát, urifehérnemüt **készen és mértékután,** valamint külföldi gyapjuszöveteket

KÉSZPÉNZ

árakon vásárolhassanak. — Cégünk 82 éves fennállása alatt szerzett hirneve biztositékot nyujt arra, hogy

RÉSZLETBEN

történő törlesztéseknél is vevőink a leglelkiismeretesebb kiszolgálásban részesülnek.

Hitelképes egyének kérjék „HITEL“ nyomtatványunkat.

SOCIETATE ANONIMĂ FOST

M. NEUMANN

UDVARI SZALLITO, BRASSO.

Petőfi összes költeményei

az Erdélyi Irodalmi Társaság kiadása.

Hatalmas 600 oldalas kötet, Kós Károly cimlapjával.

Ára füzve 100 lej, keménykötésben 150 lej.

Viszonteladóknak magas kedvezmény.

Benedek Elek: Petőfi életrajza.

Ára 16 lej.

Megrendelhető minden könyvkereskedésben s a kiadó Erzsébet Könyvnyomda R. T.-nál Dicsőszentmártonban. 6510

A Palma-viselet azt jelenti Hogy nincs többé ferde sarok!

IRODALOM, MÜVÉSZET

A »Korunk« uj száma. A destrukció sokat emlegetett, de igen kevéssé tisztázott fogalmát kisérli meg értelmezni Sinkó Ervin a »Korunk« áprilisi számában, Middlesex és Utópia cikkében. A destrukció igazi kifejezője az utópia, minden megvalósitottnak, mint relativnak tagadója, amely minden épitő irányzatot előre tagad, a valósághoz nem kapcsolódó látományok nevében. Az utópisztikus szellem az abszolutat akarja megvalósitani, ezért meg akar semmisiteni minden relativet, tehát mindent, ami van. Vas Béla, »Javult-e az ember« cikkében a bizonyitékok hosszu sorát vonultatja fel annak igazolására, hogy az emberben, aki eredetileg állati tudatlanságban és sivárságban élt, a társas együttélés folyamán felébredt és kibontakozott a szellem, amely mindig erősebben irányitja tetteit, fokozatosan urrá lesz a durva testiségen és az ősi ösztönökön. Lakatos Imre a »Forrongó Kina« mai akut válságának előzményeit ismerteti, hogy majd egy második cikkben a mai helyzet magyarázatát adja. Hans Siemsen modern német iró egy mélyen átérzett, megkapó elbeszélését hozza még a »Korunk« uj száma Fábry Zoltán forditásában »Testvérem története« cimmel. Mister Pókhas pedig folytatja szenzációsan érdekes önéletrajzát, ebben a folytatásban a zsidókérdés és a professzionista zsidó kerül kiméletlen boncoló asztalára. A »Kulturkrónika« rovatban Somló Lipót ir a dusgazdag Amerika pusztuló farmereiről. Simándy Pál a szociális kereszténységről. Tamás Aladár a halott Dada-mozgalomról, a csillagstatisztika uj problémáiról. A »Szemle« rovatban Fábry Zoltán ismerteti a modern utópia-regényeket, Székely Béla Th. Mann és Wassermann uj könyveit, Elekes Miklós a most megindult pszichoanalitikus pedagógiai folyóiratot, Gaál Gábor az Erdélyi Szépmüves Céh antológiáját stb. A »Korunk« havonta jelenik meg 80 oldalon. Előfizetési ára negyedévre 250 lej, félévre 460 lej. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal. (Kolozsvár Str. Regala 47.)

Kávéházban, étteremben és mindenütt, ahova magyarok járnak, követelje a „BRASSÓI LAPOK“-at, Románia legelterjedtebb magyar napilapját.

SPORT

(x) Az Olympia KTV atlétikai házi versenye. Szépen sikerült házi versenyt rendezett kedden a brassói Olympia. Részletes eredmények: 100 m. sikfutás: 1. Albrich 11.6 mp. 2. Schuller 11.6 mp. 3. Kirschner 11.8 mp. Sulydobás: 1. Kravatzky 11.31 m. 2. Copony 10.85 m. 3. Liess 9.8 m. Diszkoszdobás: 1. Copony 31.42 m. 2. Jüngling 29.35 m. 3. Kirschner 28.30 m. Magasugrás: 1. Albrich 1.65 m. 2. Kirschner 1.55 m. 3. Schlandt 1.55 m. Távugrás: 1. Schuller 6 m. 2. Albrich 5.80 m. 3. Schlandt 5.60 m. A pentatlon eredménye: 1. Albrich 203 p. 2. Kirschner 201 p. 3. Schlandt 201 p. 4. Schuller 200 p. 5. Copony 190 p. 6. Jüngling 168 p. 7. Seidel 148 p. 110 méteres gátfutásban Albrich, aki eddig is az országos rekordot 16.7 mp. tartotta, mint megirtuk, rossz pályán 16.5 mp. uj országos rekordot ért el.

Női versenyszámok: 75 m. sikfutás: 1. Gutt 10.8 mp. 2. Orendi 11 mp. 3. Diwisch 11.6 mp. Sulydobás: 1. Elsen 8 m. 2. Orendi 7,75 m. 3. Gutt 7.41 m. Távugrás: 1. Gutt 4.30 m. 2. Orendi 4,25 m. 3. Klein 4.09 m.

(x) Brasovia—Coltea bajnoki mérkőzés. Brassó sporttársadalmát lázban tartja a vasárnapi nagy sportesemény, amely a Brasoviát állitja szembe a Coltea hires katonacsapatával. A mérkőzés minden figyelmet megérdemel, hisz fokmérőként szerepelhet a brassói sport számára, mert egy brassói együttes egy valóságos válogatottal kell szemben álljon. A mérkőzést, amelyet öles plakátok hirdetnek, Wolschanszky Brassóban is ismert jónevü biró vezeti.

(x) Tizenkét temesvári birkózó Magyarország bajnokságában. Budapestről jelentik: A magyar birkózóbajnokságok szombat-vasárnapi nemzetközi versenyére a temesvári Kinizsi és a Temesvári Athletikai Club nevezései futottak be elsőnek. A két temesvári testvéregyesület szinte versenyzett egymással, amikor e nagyszabásu versenyre összesen 12 versenyzőt nevezett be. A nevezettek között találjuk Románia bajnokait is.

(x) Román és jugoszláv turára megy a Sabaria. Szombathely proficsapata juniusban hosszabb román turát bonyolit le. A szombathelyi csapat eddig Temesvárott, Nagyváradon és Bukarestben kötött le mérkőzéseket. Ezt követőleg a Sabaria Jugoszláviába megy turázni.

— **Dugulás és aranyeres bántalmak,** gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József" keserüviz, naponkint többször bevéve, hathatós segitséget nyujt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a **Ferenc József** viz alhasi megbetegedések eseteiben gyorsan és mindig enyhén hat. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

ABBAZIA

Klimatikus gyógyhely Fiume mellett

Napsütéses tavasz az Adriai-tenger partján

Tavaszi idény: februártól—májusig
Fürdő idény: májustól—októberig.

60 kitünő szálló, penzió, szanatórium. Fürdőzenekar. A világváros minden szórakozásával. Tánc—sport stb.

Penzióárak (szobával)

50 lirától kezdve:

SZÁLLODÁK: Regina — Palace — Bellevue — Excelsior — Quarnero — Amalia — Eden — Quisisana — Strandhotel — Continental

40 lirától kezdve:

SZÁLLODAI PENZIÓK: Breiner — Bristol — Imperial — Grandhotel — Villa Jeanette — Atlantica — Esplanadé — Europe volt Quitta — Auguszt — Luise — Residenz — Savoy — Metropole — Pension Lederer — Augusta (Südstrand) — Viktor — Villa Dr. Laudr — Villa Fabri — Hausner — Miran — Tauber (rituális) — Salus — Zavojski — Milano — San Marco — Nettuno — Villa Stern (rituális)

30 lirától kezdve:

PENZIÓK: Schlosser — Plöbst — Riviera — Wrus — Jolanda — Lunacek — Venezia

SZANATÓRIUMOK: (különböző árakkal) Dr. Szegő szanatóriuma — Dr. Lakatos uj gyógyszanatóriuma — Adriatica gyógyszanatórium — Dr. Mahler gyógypenziója — Dr. Horváth gyermekotthon (Villa Flora). 254

KÖZGAZDASÁG

Magyarország ujjáépitése

Az Argus cikke „Kun Béla Magyarországáról" — Ami Viatornak és Romániának tiszta talány

BRASSO. (A Brassoi Lapok munkatársától.) Az Argusnak ma ideérkezett számában, mindjárt az első oldalon, a vezércikk alatt Viator nevü román publicistának van egy kesergő cikke Magyarországról. «Magyarország ujjáépitése» a cime a cikknek, amelyet sok szempontból való érdekessége folytán teljes terjedelemben közlünk

«Valóságos talány, irja Viator, hogy Magyarország a bolsevista kaland és később a frankhamisitás korszakának (!) ellenére is meg tudta őrizni a külföld bizalmát, s legelsősorban London és Newyork bankpiacainak jóindulatát, ahonnan eddig is kapott és állandón kap igen jelentékeny hitelösszegeket.

Most, amikor Nagyrománia fővárosa amerikai kölcsönről tárgya, 8 százalékos alapon, nagyon helyes, ha emlékezetbe idézzük hogy Budapest 1926-ban 5 százalékos kamattal kapott ilyen kölcsönt. A külföldi tőke lehetővé tette Magyarországnak, hogy egész termelését egészséges alapokra helyezze, hogy a pénzét megerősitse, hogy házában rendet teremtsen. A háboru után a francia tőke érdeklődött a magyar vasutak iránt. Egyszóval az inflációs járvány után, az idegen pénzek, amelyek egyes budapesti bankok vezetésére bizták magukat, annyira megjavitották Magyarország gazdasági állapotát, hogy egy olyan elfogulatlan külföldi szemlélő, mint a milyen a Banque Suisse (Svájci Bank), havi közgazdasági jelentéseinek legutolsó számában valósággal elragadtatással ir a magyar gazdasági ügyeknek és pénzügyeknek fejlődéséről.

A szétdarabolt Magyarország gazdasági termelése fokozása következtében a budapestieknek sikerült külföldön elhelyezniök a föld hitelkötvényeket s az igy kapott pénzt ismét a termelés fokozására forditották. Mig mi itt Romániában tiszta elméleti jelentőséggel beszélünk az országnak villamos hálózattal való ellátásáról, szemszédaink már meg is kötötték erre vonatkozó szerződésüket egy angol pénzcsoporttal, amely az egész munkálatot finanszirozza, beleértve ebbe Budapestnek villamos árammal való ellátását is. Az államkötvények és a magyar részvénytársaságok papirjai készséges vevőket találnak Angliában és az Egyesült Allamokban. S itt ujra felbukkan a kinzó kérdés: mi bünt követett el a román állam, hogy a külföldi tulajdonosok eldobják román részvényeiket ugyanakkor, amikor idegennek vásárolják a magyar papirokat.

Mivel Bukarest most akarja megcsinálni azt az épitési kölcsönt, amelyet Budapest már régen megkötött, időszerü, ha a Le Tempsnak azokat a szavait idézzük, amelyeket az Budapestnek szentel. A bukarestiek aztán vonják le belőle a követéséseket.

— Az utolsó hónapok alatt, irja a nagy francia ujság, Budapest szinte csoda következtében teljesen megváltozott. Többé sehol sem látni a leomlott homlokzatokat, amelyekről a nyomor kiabált szerte; nem látni az utcákon a földhányásokat, és a felszaggatott kövezeteket. A házak homlokzata tiszta, az utcák rendezettek, a nagy szállodák és kávéházak az utóbbi hónapok alatt megszépültek, a város minden részén uj házak emelkednek s lázasan folynak az épitkezések. A nézőnek az a benymása, hogy Budapesten a virágzásnak és a jólétnek a korszaka kezdődött el. Mindenfelé villamos vonalak s olyan hatalmas, szép és kényelmes autóbuszok futnak, amilyenek Európának egyetlenegy fővárosában sincsenek. Olyan óriási gummitalpaik vannak ezeknek, hogy minden zaj nélkül folyik a közlekedés, akár a legfényüzőbb limousin-kocsikkal: ahol az autóbuszok elhaladnak, nem rengenek a házak, mintha csak vattán járnának ezek a kocsik. Budapesten a motor tökéletesen legyőzte a lovat. Az állami és a községi közmunkák csökkentették a munkanélküliséget. A pénzügyminiszter az adók leszállitását jelenti be. Magyarország divatba jött Angliában és Amerikában.

Ezt mind a Temps irja s az teszi hozzá azt a kérdést is hogy ugyan melyik európai állam dicsekedhetik ma azzal, hogy közterheit csökkenteni tudja. Majd megjegyzi a francia ujság, hogy az angol s az amerikai pénzfejedelmek azért adnak szivesen 7 és 8 százalékos kölcsönt Magyarországnak, mert tudják, hogy olyan állam ez, «melyben nyoma sincs a fascista, vagy bolsevista felfordulások lehetőségének».

Szóval Kun Béla Magyarországa megfelelő és elfogadható garanciákat tud nyujtani, holott Románia, amelyet még meg sem fertőzhetett a bolsevista méreg, holott a háboru legtragikusabb pillanataiban határai között is bent volt, ilyen fedezetet nem tud nyujtani?

S befejezésül itt van az a megállapitás amelyet szintén a Temps tesz: «Magyarországon keveset politizálnak, a nemzet érverése megnyugodott lett, a láznak még nyomait sem lehet megtalálni benne.» Es ugyanez állapitja meg a Pesti Hirlap is amely a választások elején ezt irta: Néhány politikai klubon kivül az ország teljesen közömbös. Mindenki tudja, hogy Bethlen győz.

Magyarország okosabb lett, ez kétségtelen. De gyors felépülésével és azzal, ahogy megszerezte magának a földgömb legnagyobb pénzpiacainak bizalmát, nekünk románoknak ujra olyan leckét adnak, amiből nagyon sokat tanulhatunk.»

Igy szól a cikk, amelyet minden magyar jóleső érzéssel olvas. S amelyhez minden romániai magyar nyugodtan hozzá is teszi, hogy ugy van, Romániának kötelessége volna az, hogy okuljon a magyar példán. — Mind nagyon jól tudjuk, hogy a valóság nem olyan ragyogó, mint amilyennek a némi irigységgel szemlélődő francia hirlapiró feltünteti, s nem az autóbuszok modernségének foka az, ami egy ország gazdasági helyzetét jellemzi. Magyarország helyzete sulyos de Magyarország komolyan dolgozik. Ott mindenki a helyén van, ott komolyan veszik a helyzetet, ott a jövőért dolgoznak, s ott nem zárják el esztelenül a határokat az idegenek előtt, s különösen nem az idegen tőke előtt. Jog és törvény uralkodik Magyarországon, az állampolgárok valamennyien egyenlők, közösségi szellem vezet mindenkit, és ha a frankhamisitás még mindig jó alkalom arra, a Viatoroknak, hogy emlékezzenek rá, akkor ne feledkezzenek meg arról sem, hogy Magyarországnak a legsulyosabb napjaiban volt egy Hegedüs Lórántja, akinek a vezetésével az emberfeletti áldozatok meghozatalán fáradt az egész ország csak azért, hogy pénzét és hitelét megmenthesse.

Igen, Magyarország példát szolgáltat a munkára és mi Romániai magyarok boldogok lennénk, ha Románia minél többet tanulna ebből a példából.

———

A MAI PÉNZPIAC

Csütörtök, április 28

A világpiacon semmi ffluctuatio.

A belföldi piacon áru hiányában valamivel szilárdabb árfolyamok. Egy olasz lira 9.05, egy dinár 3.02, egy francia frank 6.90, egy osztrák shilling 23.62.

Zürich Devizák (zárjelben a tegnapi zárlattól való eltérések). Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márka 123.21, egy dollár 20.802 (—0.03), egy angol font 25.2570 (+0.0020), száz francia frank 20.37, száz cseh korona 15.4020 (—0.0020), száz dinár 9.13 és háromnyolcad, (—0.00125), száz lej 3.40 (—0.02), száz pengő 90.6870 (— 0.073).

Budapesti értéktőzsde. Zárlati árfolyamok pengőben: Magyar Hitel 93.4, Osztrák Hitel 13.9, Salgó 77.8, Rima 117.30, Délivasut 120, Államvasut 41.4, Kohó 66.5, Atlantika 2.04,

Képviselők, szenátorok

csakis a

METROPOL étteremben

étkeznek. Bukarest legelső magyar étterme. Tulajdonos: A. STEȚU. Strada Poincare (Academia) 51.

A vidékiek kedvenc találkozóhelye. Mérsékelt árak. 2489

Ganz Danubius 255, Kőszén 768, Papiripar 4.9, Nasici 209.5, Szlavonia 2.8, Földhitelbank 94, Viktoria malom 2.5, Kereskedelmi Hitelbank 74, Pesti Magyar Kereskedelmi 132, Beocsini 255, Urikányi 234, Láng 124 Lipták 16, Schlick 101.1, Brassói 45.7, Cukoripar 266.5, Klotild 2.5, Hungária műtrágya 65, Olasz Bank 69.5, Angol-Magyar 94, Leszámitoló 93, Magyar-Cseh 29, Nova 60, Csáky 31, Izzó 153, Magnezit 245, Viktoria butor 0.14, Ofa 106, Pesti Hazai 258.

———

(—) **Nemzetközi buzakongresszus Rómában.** Rómából azt jelentik, hogy ott április hó 25-én megkezdődött a nemzetközi buzakongresszus, amelyen Románia kiküldöttei is résztvesznek. Ez a kongresszus a római nemzetközi mezőgazdasági intézet most folyó ülésezésének keretében folyik le.

(—) **Románia külkereskedelmi forgalma.** Bukarestből azt jelentik, hogy ez év első negyedében a behozatal jelentékenyen meghaladta a kivitelt, mert az uj vámtarifa közeledte a kereskedőket a szükségletükön felül való vásárlásokra és behozatalra inditották. Januárban a behozatali többlet 164 millió lejt tett, februárban a kivetel volt nagyobb a behozatalnál 45 millió lejjel, márciusban ismét behozatali többlet jelentkezett, amely 243 millió lejt tett. Áprilisra ennél is rosszabb eredményt várnak, mert április volt az utolsó hónap, amelynek folyamán még a régi, alacsonyabb vámok mellett lehetett behozni a külföldi árukat.

(—) **Lengyelország agrárvámokat tervez.** Varsóból azt jelentik, hogy a lengyel pénzügyi kormány mezőgazdasági vámokat tervez s a javaslaton bizottság dolgozik.

(—) **Május 15-én lép életbe az uj fényüzési és a forgalmi adó.** Bukarestből azt jelentik, hogy a pénzügyminiszterium legujabb rendeletei szerint a fényüzési és a forgalmi adó uj törvénye május 15-én lép életbe. A pénzügyminiszter bizottságot küldött ki azoknak a közép-áraknak megállapitására, amelyekre a fényüzési adókat az azok alá eső cikkek gyártási üzemeiben ki fogják vetni. A kisiparosok, akiket a fényüzési adó érint, évi átalányösszegben fogják fizetni adójukat.

(—) **Lengyel kölcsönkocsik a kivitel céljaira.** A CFR. megállapodott a lengyel államvasutakkal arra nézve, hogy azok a kivitel céljaira kölcsönkocsikat bocsátanak a CFR. rendelkezésére. Az erre vonatkozó egyezmény egyes pontjain most az érdekelt igazgatóságok bizonyos módositásokat eszközöltek.

(—) **Az állami üzemeknél több százmilliós beruházásra van szükség.** Bukarestből azt jelentik, hogy Popescu, az állami monopoliumok és üzemek igazgatója könyvet adott ki, amelyben kimutatja, hogy a gyufagyártás, a bélyegnyomda és a sóbányák nagyarányu befektetéseket igényelnek, mert a háboru óta teljesen elhanyagoltattak. A gyufagyártás, amely csak ujabban állami monopolium, három gyárat foglalkoztat, a bukarestit, a kolozsvárit, és a temesvárit, ezek azonban nem tudják fedezni a szükségletet, és évente sok millió értékü gyufát kell a külföldről behozni. A hiányt uj gyár felállitásával kellene fedezni. A bélyegnyomdát ki kell bőviteni ugy, hogy az az állami cimleteket is nyomhassa és berendezése teljes egészében felfrissitésre szorul; a sóüzemeket is fejleszteni kell, mert a háboru óta ezekben semmiféle beruházásra nem volt mód; mivel ujabban a sókivitel fellendült, most már a beruházások jövedelmezőeknek igérkeznek. Popescu igazgató számitásai szerint több száz millió lejes beruházási szükségletről van szó a három egyedárusági üzemnél.

A világhirü 1 sz. kolozsvári Heinrich-féle

Szent László

fertőtlenitő szappan, megóv minden fertőző betegségtől.

2258

MEZŐGAZDASÁG

Gabona, gumós és szálastakarmánypiac.

Külföld.

Bécs. per 100 kg. beleértve áruforgalmi adó vám nélkül. Buza 43—49.50, rozs 37.25—37.75, sörárpa 38—41, takarmányárpa 30—31.50 zab 29.75—30.25 szemestengeri 24—31.50.

Prága. Cseh korona per 100 kgr. Buza 242—248, rozs 214—216, sörárpa 180—188, takarmányárpa 170—175, zab 168—170, lencse nagyszemü 425—625, közepes 320—420, szemestengeri ab Pozsony 135—136, fehér bab 160—180, burgonya 80—86, széna laza 63—66 arankamentes vörös lóheremag 2400—2500.

Budapest. Pengő per 100 kg. Buza 32.60—34.20, rozs 26.80—26.90, sörárpa 26—27, takarmányárpa 23—23.70, zab 22.20—20.40, szemestengeri 20.20—20.40.

Zágráb. Dinár per 100 kgr. Buza 302.50—305, rozs ab Zombor 245—250, takarmányárpa ab sclep 205—210.9 zab 180—182, szemestengeri 152—160, fehér bab 170—175, burgonya 140—145.

Külföldi állatvásárok.

Bécs. Központi marhavásár. Szt-Marx. Árak kgr. élősuly szerint osztrák shilling. Felhajtás 2503 darab, még pedig hizómarha 2067 drab. és vágómarha 436 drb. még pedig 1613 ökör, 428 bika, 460 tehén, 2 bivaly, eladatlan 26 drb. Irányzat csendes. További felhajtás 9673 sertés, ezekből volt hussertés 2879, hizó sertés 3394, visszamaradott 41 hussertés, irányzat élénk volt. Árak: ökör 1.05—1.80, bika 1.05—1.40, tehén 1.05—1.46, vágómarha 0.53, hizott sertés 2—2.55 hussertés 1.90—2.40, borju 2.20—2.90, birka bőrrel együtt 0.80—1.10.

Prága. Csehkorona per kgr. Ökör 5.90—8, ökör I. 8.50—9.25, bika 3.50—6.65, tehén 4.30, üsző 5.25—5.80, sertés 9.30—12.50.

Budapest. Árak pengőfillér kgr., élősuly szerint. Felhajtás 402 drb. Árak: Bika 88—100, bika II. 72—86, ökör I. 104—116, ökör II. 72—86, irányzat szilárd. Sertésből felhajtás 1430 darab, vissza maradott 140. Árak hizott urasági sertés I. 188—192, könnyü 166 174, öreg 170—176, szedett sertés I. 174—188, könnyü 152—160, öreg 1[illegible]—164, angol hussertés 152—178, sz[illegible]nna 176—180, zsir 196—200, hus 216—240. Irányzat élénk.

Zágráb. Árak dinár per kg. Ökör I. 10.50—10.75, ökör II. 7—8.50, bika 7.50—8, tehén I. 4.25—7, tehén II. 3.50—4, üsző I. 6.50—7, üsző II. 5—6.25, sertés hizott 11—15, süldő 1 évig 11—11.50, nehéz igásló drb. 4—6000, könnyü kocsiló darabja 6000—8000 vágnivaló ló kgr. 1.20—1.50.

A GENTLEMAN-FARM

Irta: KISZELY GYULA 34

— A mesebeli királyfi? — kérdeztem kissé harciasan.

— Olyanféle. A Wild West Lohengrinja, lovasitva. Nem hattyun jött, de azon a remek sárgán és nem mondta senkinek, hogy honnan. Ő jól játszta a szerepét, Ortrud azonban elhibázta a magáét. Belebódult a Lohengrinba. Ortrud, természetesen, ez a vérmacska.

Figyelmeztettem Metcalfot, hogy nem vagyok nagyon jó Wagnerista:

— Ha valamivel kevesebb operát beszélne, több megértésre számithatna.

— Hát egyszerü filmdrámára transzponálva a helyzet az, hogy John Forest nem hallgatott a farmer-kisasszony csábitására, sőt elköltözött és idejött emberkerülőnek. A farmer-kisasszony ezt kissé temperamentumosan vette. Utánajött és miután John Forest vitéz katona és hüséges állampolgár volt, a kisasszony az ellenáramlathoz csatlakozott: élére állt a megugrott bolsiknak s legelső alkalommal felpörkölte a John Forest farmját. Hogy emiatt lángbaboritotta az egész North Platte-medencét, azzal ő — spanyolpogány fenségében — fikarcnyit sem törődött. Azzal sem törődött, hogy igy saját szép fejét is a nónérkötelébe dugta.

Nem tehetek róla, de most valahogy más szemmel néztem a Vérmacskára. Azzal a közös, asszonyi részvéttel, mellyel a férfiak ellen viselt örök háborunk elbukottjait nézzük. És azzal a közös, asszonyi kiváncsisággal is, mellyel a szivek örök tülekedését nézzük.

— John Forest mondta el magának? — kérdeztem aztán.

Metcalf felvetette a fejét:

— John Forest nem fecsegő. John Forest a gyerekségig korrekt, és az unalomig kötelességtudó. Nehéz ember. Nem alkuszik meg önmagával. Mikor az imént vezérkari megbeszélést tartottunk, elénk lépett és feltárta, hogy az ellenségeskedés nagyrészt ellene megy. Az okokat nem mondta el, azt azonban a döntésünkre bizta, hogy folytassuk-e a háborut, vagy békét kötünk-e? Az ő és a Vérmacska kiszolgáltatása volna a béke ára. A farmerek becsületére szóljon, hogy egy sem hajlott ilyen megoldásra. A parancsnok kezdte és aztán mind kezet fogtunk John Foresttel. Adjon még egy korty teát, Dória! Lent nyilt az ajtó, John Forest jön felváltani.

Metcalf felállt, vette a karabélyát és ment. Az emberkerülő meg csendes főhajtással elfoglalta a helyét.

— A betegünk most nyugodt, talán nincs is szükségem magára, Mr. Forest. De azért üljön le, igyék egy teát és... kérdezni akarok valamit.

A neve után angolszásznak tartottam ezt az embert. Mondják, hogy az angolszászok hüvös és tartózkodó emberek. Ez a márványarc azonban több volt.

— A lady parancsolhat...

Feszes, egyenes derékkal ült a nyeregtartóra, derékszögbe hajlitott térdeire fektette a karabélyát és komolyan nézett a szemembe.

— Mr. Forest, miért fogta el a sok férfi közül éppen ezt az egy leányt?

Forest hosszasan nézett a Vérmacska lázas arcába.

— A Vérmacska a gonoszság angyala, — válaszolta aztán az ő ünnepélyes torokhangján, — de leányt ölni nem akartam.

— Hagyhatta volna futni...

Forest megingatta a fejét:

— Még több gonoszságot csinált volna...

— Ő szereti magát s most a hatóság fel fogja kötni...

Forestnek ráncbafutott a homloka:

— Az én foglyom, nem fogom kiadni semmiféle hatóságnak...

Talán, ha az életem állt volna rajta, akkor sem birtam volna visszafogni a kérdést:

— Maga is szereti őt?

Forest nem csodálkozott. Azzal a kristályos egyszerüséggel felelt, amely egész szoborlényét jellemezte:

— A gonoszság angyala ő...

Metcalfnak igaza lehet, hogy a gyerekességig korrekt és az unalomig kötelességtudó ez az ember. De nekem is igazam van; az eszeveszettségig gavallér.

(Folytatjuk.)

„NERVA"
IDEGSZANATORIUM
CLUJ, Strada Regala 12/a. — Telefon interurban: 600

Románia első klinikailag berendezett magán ideggyógyintézete 70 ággyal. Speciális kezelések:
Neurasthenia, hüdések, bénulások, sorvadásos idegbántalmak, agybaj, Wagner v. Jaurreg-féle malária oltásokkal, kedélybetegségek, csuz, rheuma, fájdalmas zsábák, korai aggság, impotentia ellen. — Diétikus kurák: **érelmeszesedési, epilepsia, migrain,** anyagcsere forgalmi zavarok, kimerülési bántalmak, **hizó- és fogyasztókurák, elvonókurák** morfinizmus és alkoholizmus ellen. — Modern felszerelésü **vizgyógyintézet** radióactiv, thermal iszapfürdők, pakkolások, külön kénes-, jódos-, villany- és négycellás fürdők, gőz, svédtus, fényfürdők stb. Az összes modern elektromos gyógyeszközök: **Zander- és Röntgen-osztály. — Minden szakmából egyetemi tanár speciálisták!**
Legteljesebb comfort! Központi fütés, hideg- és melegviz szolgáltatás, rádiófelszerelés, üdülő parkkal. SZANATÓRIUM ÁRAI: I. osztály Egyágyas szoba, ötszöri étkezéssel 450·— lej. II. osztály 350·— lej. III. osztály 250·— lej
Igazgató-főorvos: Dr. PORSCHE FERENC.
Részletes felvilágositásokkal a szanatóriumigazgatósága szolgál.
2527

Kiadó a Brassói Lapok könyvnyomdája.

Hirdessen a Brassói Lapok-ban!

Minden konyhán
ott kell legyen a
Biri néni szakácskönyve
(Ára 120.— Lej) valamint
A háziculkrászat kézikönyve
(Ára 40.— Lej.)
Kapható mindenütt.
Kiadta a
Brassói Lapok könyvosztálya.

Két olcsó hét!
Amig a készlet tart I-a zefiring kézelővel és két gallérral !!!!!!!!!!!!! 2479
Lei 270
D. BERBECAR, férfi divat osztály

RADSCHITZKY
TIMIŞOARA IV., Str. Preyer No. 3.
Moziberendezések
a legegyszerübbtől a legmodernebbig. **Javitóüzem,** villanyerőre berendezett minden rendszerü készülékek javitására.
Alkatrészek készitése.
Legnagyobb raktár szükségleti cikkekben.
Költségelőirányzatok ingyen. 6 08

Háztelkek
300-400 négyzetméter nagyságuak, a derestyei uton, a Vörös korcsmával szemben, szabad kézből olcsón eladók. Érdeklődni
Witting Testvéreknél Brassó,
KORONA-szálloda uj épülete. . . . . (6420)

Ad. Nr. 6093/927.

Helyreigazitás

A nyilvános telkek fűtermelésének bérbeadása (lásd az április 13-án megjelent 6093/927. számu hirdetmény) nem május 6-án, hanem **május 16-án** lesz megtartva.

Brassó, 1927. április 27.

6513 Városi Gazdasági hivatal.

6518 **8 év óta fennálló**
üzemünk kibővitésével
módunkban van a rendelő közönségnek a legizlésesebb **ruhákat késziteni**
feltünően szolid árak mellett.
Kapu-utca 45. Szövetkezet.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 6 lei. - Vastagabb betűvel 12 lei. - Állást keresők nek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei

Ugyanazon szövegü apróhirdetés többszöri feladása esetén minden három fizetett megjelenés után *egy ingyen-megjelenést* adunk. **Hirdetési dijak előre fizetendők. — Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdezősködésekre válaszolunk.**

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési dijjal nincsen hátralékban, mindaddig, amig előfizetése tart, **havonként egy tiz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közlünk** a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmult hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési dijat ténylegesen előre befizette.

Vétel — eladás

Téglagyárnak alkalmas telek lakással jutányosan eladó. Református tanitó, Micăsasa. Kisküküllő. E. 340

Jó buzavidéken kétköves malom olcsón eladó, üzemben. Cim a kiadóban E. 339

Eladó közösség miatt jutányos áron 3 vasu „Moline" traktor, majdnem uj, cséplésre is alkalmas. Országuton elhuz 8—10 ezer kilót. Molnár Antal, Suseni. (Gyergyóujfalu.) E. 28

Eladó 40 és 80 H. P. 10 légkörös gőzgép Lakatos, Bátor. Jud. Bihor. 6505

MÁV. négyes cséplő 12 benzinmotor Hoffher-Schrantz herefejtő négylábas teljes felszereléssel eladó. Csak személyesen tárgyalok. Benkő, Hăghig Jud. Treiscaune. 6494

Kitünő Chevrolet luxusautó olcsón eladó Grodiczkynél. Doboli Inferioriban (Aldoboly). 6486

Eladó Főut mellett jóforgalmu 5 járatu műmalom, 28 lóerős turbina hajtással és duzzasztó gattal. Értekezni lehet Balázs Antalnál Barótón.

Eladó öregség miatt jóforgalmu fűszerüzlet italméréssel, dohán árulással, házzal. Erőss Károly Tusnad-sat. 6467

Épitkezési parcellák több helyen, kényelmes fizetések mellett eladók. Bővebbet: Kórház-u. 62. Ugyanott 6 hold szántóföld kiadó. 6428

Egy kirakat és egy ajtó rollóval ellátva, keveset használt, eladó. Cementgyár 23 6486

Eladó egy cséplő-garnitura **4-es** gőzlokomobillal, 900 mm. Döszler cséplővel, teljes felszereléssel, egy 4 lábas, majdnem uj lohere fejtő, Hoffher gyártmányu. Cim: Boda Dénes, Belin, (Bölön) Háromszék m. 6171

Zongora olcsón **eladó.** Kut-utca 12 szám, földszint E. 207

Eladó ház Malom-utca 38. Bolonya. E. 98

Egy teljesen uj cink fürdőkád 2500 lejért eladó. Mester-utca 14 a. E 348

Robay féle nyolcas kazán eladó. Gyár-ut 52. György Jánosnál E. 347

Préselt szalma eladó Szabó Lászlóné, Cristur-Szekelykeresztur. 6511

Egy pár 5 éves **páva,** gyönyörü példány 2500 lejért eladó. Gollmann, Alba-Iulia. 6504

Állást nyerhet

Retusálni tudó, kimásoló fiatal kopistát állandóra keres Madácsi fényképész Fogaras E 335

Nádpatak, jód, sós, kénsav, gyógyfürdő Făgăraş keres egy ügyes mechanikus gépészt, 2 ügyes **szobaleányt** 24 szobás villa részére és egy fürdő szolgát. 1000—1000 lej havi bér és mellékjövedelem Administraţia Băilor (Rodbav) Făgăraş. 6495

Keresek május 1-i belépésre egy intelligens jó munkás **fodrász segédet.** Rüll Mátyás Brassó, Kapu u. 66. (Korona szálloda mellett). 6375

Csikcsicsói közbirtokosság üzemtervének elkészitésére ezzel foglalkozó mérnök uraktól ajánlatokat kér. Birtokosság elnöksége. 6509

Keresek munkabiró, jómodoru asszonyt **házvezetőnőnek.** Dr. Egyed, Brassó. E. 345

Soffőrt keres Citroen géphez Directiunea Poduri-Şosele Vasut-u. 54a. Schiel gyárral átellenben. 6520

Idősebb asszony keresteti német gyermektelen házaspárhoz háztartás vezetésére magas fizetés mellett. — Bemutatkozni lehet Dr. Riemer szanatoriumban. 6519

Vasalónők felvétetnek Szabó mosó-intézetében Hosszu-u. 32 szám 6516

Állást keres

Iparos, magyar, német és román nyelvismerettel bizalmi állást keres. Cim 6517 sz. alatt a kiadóban.

Szakképzett soffőr állást keres. Cim 6514 sz. alatt a kiadóban.

Lakás

2-3 4-5 6 szobás modern lakások sürgősen kiadók; üzletek, irodák is kaphatók. Bővebbet Vár-utca 47. Friedmann. 6515

Postaréten 3000 □ kert, 3 szoba, konyhás nyaralóval, 250.000 l. j. beköltözhető. Bővebbet Vár-utca 47. 6515

Kiadó lakás a Honvéd utcában, 2 szoba, konyha, üzlethelyiségnek is használható, azonnal beköltözhető. Cim 6512 szám alatt a kiadóban.

Házasság

Nősülni óhajt önálló kolozsvári kereskedő. Hozománnyal, birtokkal rendelkező okos, üzletszerető keresztyén lányok—fiatal özvegyek irjanak részletesen, „Harminckétéves" jeligére (kettős boritékba) a kiadóba 6499

Vegyes

Jó házi koszt kapható. Cim E. 346 szám alatt a kiadóban.

Napos oldalon fekvő, villannyal, vizvezetékkel ellátott, 2 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló csinos családi ház kedvező árban eladó. — Beköltözhető. — Bolgárszeg, Alsó Kákova 28. sz.

Nádpatak jód, sós, kénsav, gyógyfürdő, Fogaras megye. Megnyilik május 15-én. Rheumás bántalmak ellen csodás hatásu. Szoba, villanyvilágitás, elsőrendü élelmezés, reggeli, ebéd és vacsora étlap szerint. Junius hó 130 lej, julius és augusztus 150 lej napi penzio. Meleg fürdő 28 lej, hideg 8 lej. Martin Weber szállodás és fürdőbérlő. 6496

Férfi-, nőifehérnemü és paplan varrást vállalunk. Ráma-utca 13. E 13

2—4 középiskolát végzett fiu nyomdásztanulónak felvétetik a Brassói Lapok nyomdájába.

Bükktüzifa
1000 kg 950 lej
A. TONTSCH-nál
Weisz Mihály-u 29.
Telefon 286. 6250

Gyenge férfiaknak
válaszbélyeg ajánlott levélben történő beküldése ellenében bérmentve küldöm szabadalmazott szenzácios találmányomat ismertető könyvemet. Cim: **„Patent 601"** Cluj (Kolozsvár) 1 sz. postafiók

KERESEK
2 szobás, egészséges lakást, esetleg julius elsejére, vagy azonnalra !!!!!!!!
ifj. KAHÁNA, Brassói Lapok kiadóhivatala

15 lejért egy teljes
detektiv regényt
olvashat, ha megveszi a
„Detektiv Sorozat"
valamelyik számát. Nem sablonos ponyvaregényeket, hanem lebilincselően érdekes, nivós és eredeti, izgalmas és szórakoztató regényeket közöl a
„Detektiv Sorozat"
Eddig megjelentek:
1. sz. Gaboriau: A 113-as számu pénzszekrény
2. sz. Gaboriau: Egy nagystilü szélhámos
3-4. sz. A földalatti város. (Kettős sz. ára 25 lej)
5. sz. Ernst Wopp: A kisértettanya.
6. sz. Maurice Leblanc: Az olajlámpás
7. sz. Schätzler-Perasini: A medicisek tőre
8. sz. Jajkiáltás a túlvilágról. (Francia bünügyi regény)
9. sz. Egy álarcosbál rejtelmei.
10. sz. Nyomok a hóban. (Bünügyi regény.)
11. sz. Otto von Gottberg: A fehér kastély.
12. sz. G. H. Bull: A titokzatos villa
13. sz. W. Wynkyn: Az apáért
14. sz. Richard Sandford: Amig az álarc lehull
A 14 szám együtt 180, utánvéttel 190 lejért megrendelhető a
Brassói Lapok
Könyvosztályától.
Példányonkénti megrendeléseket az összeg és 10 lej portóköltség előzetes beküldése ellenében szállitjuk.

Nyomatott a „Brassói Lapok" nyomdavállalatának körforgógépén Brassóban.